

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 2, 75,
91, 92, IR 106 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 19-2079; 19-2080) (TAIS NR. 19-11652(2); 19-11655(2))**

2019-12-18 Nr. NV-3586

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas:

- Atsisakyti šiuo metu nustatytų apribojimų, taikomų už mokestinį laikotarpį susidariusiai ir grąžinamai PVM skirtumo sumai. Apribojimus, grąžinant susidariusį PVM skirtumą, taikyti PVM mokėtojams, neatitinkantiems minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų;
- Atsisakyti prievolės, nustatytos fiziniams asmenims, pateikti duomenis apie sandorius, susijusius su naujų transporto priemonių įsigijimu;
- Nustatyti, kad naudotomis prekėmis gali būti laikomi ir dirbiniai iš tauriųjų metalų ir (arba) brangakmenių, jei jie gali būti toliau naudojami pagal paskirtį;
- Patikslinti PVM įstatyme esančią sąvoką „akcizais apmokestinamos prekės“ ir nustatyti, kad tokioms prekėms būtų laikomi ir kaitinamojo tabako produktai;
- Veiksmus dėl išregistravimo iš PVM mokėtojų pavesti atlikti mokesčių administratoriui.

Dabartinė situacija:

- PVM mokėtojas gali susigrąžinti ne visą per mokestinį laikotarpį susidariusią PVM skirtumo sumą, likusią įskaičius mokesčines nepriemokas. Taikomi apribojimai susiję su įsigytu ilgalaikiu turtu, 0 proc. PVM tarifu taikymu ir kt. (PVMĮ 91 str. 2 dalis). Perviršis PVM mokėtojui gali būti grąžinamas kalendoriniam pusmečiui pasibaigus, dėl to išaldomos įmonių apyvartinės lėšos;
- Nustatyta prievolė fiziniams asmenims pateikti duomenis apie sandorius susijusius su naujų transporto priemonių įsigijimu mokesčių administratoriui, nes fiziniai asmenys, įsigydamiesi naujas transporto priemones iš kitų valstybių narių, privalo apskaičiuoti ir mokėti į valstybės biudžetą PVM. Pagal Viešojo administravimo įstatymą viešojo administravimo subjektas sprendimams priimti gali reikalauti tik tų dokumentų ir informacijos, kurių nėra valstybės registruose ar kitos valstybės informacinėse sistemose. Šiuo metu mokesčių administratorius jau turi galimybę gauti informaciją apie motorines transporto priemones iš valstybės registrų;
- Speciali schema (PVM apmokestinimo vertė – pardavėjo marža), kuri taikoma naudotoms prekėms, meno kūriniams, kolekciniais, netaikoma tauriesiems metalams, brangakmeniams ir dirbiniams iš tauriųjų metalų ir (arba) brangakmenių. Dėl kitokio traktavimo ši nuostata nukrypsta nuo PVM direktyvoje siekiamų tikslų;
- Akcizų įstatyme išskirta atskira akcizais apmokestinamų produktų grupė – kaitinamojo tabako produktai. PVM įstatyme sąvoka „akcizais apmokestinamos prekės“ apibrėžiama kaip etilo alkoholis ir alkoholiniais gėrimai, apdorotas tabakas ir energiniai produktai;
- Veiksmus dėl išregistravimo iš PVM mokėtojų pavesta atlikti vietos mokesčių administratoriui.

Projekto esmė:

- Atsisakyti šiuo metu nustatytų apribojimų, taikomų už mokestinį laikotarpį susidariusiai ir grąžinamai PVM skirtumo sumai. Perviršis PVM mokėtojui gali būti grąžinamas kalendoriniam pusmečiui pasibaigus, dėl to išaldomos įmonių apyvartinės lėšos. Pakeitimai siūlomi įgyvendinant Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonę numatančią PVM grąžinimo tvarkos peržiūrą, atsisakant PVM skirtumo grąžinimui taikomų apribojimų. Susidaręs PVM skirtumas būtų grąžinamas bendra nustatyta tvarka.

Apribojimus, grąžinant susidariusį PVM skirtumą, siūloma taikyti PVM mokėtojams, neatitinkantiems minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų. Tokiems mokesčių mokėtojams permoka būtų grąžinama ne anksčiau nei praėjus 6 mėn. nuo permokos susidarymo;

- Atsisakyti prievolės, nustatytos fiziniams asmenims, pateikti duomenis apie sandorius, susijusius su naujų transporto priemonių įsigijimu. Pagal Viešojo administravimo įstatymą viešojo administravimo subjektas sprendimams priimti gali reikalauti tik tų dokumentų ir informacijos, kurių nėra valstybės registruose ar kitos valstybės informacinėse sistemose. Šiuo metu mokesčių administratorius jau turi galimybę gauti informaciją apie motorines transporto priemones iš valstybės registrų;
- Nustatyti, kad naudotomis prekėmis gali būti laikomi ir dirbiniai iš tauriųjų metalų ir (arba) brangakmenių, jei jie gali būti toliau naudojami pagal paskirtį. Minėta nuostata siūloma įgyvendinant ES Teisingumo Teismo išaiškinimus;
- Patikslinti PVM įstatyme esančią sąvoką „akcizais apmokestinamos prekės“ ir nustatyti, kad tokioms prekėms būtų laikomi ir kaitinamojo tabako produktai. Pakeitimas siūlomas siekiant suderinti įstatymų nuostatas;
- Veiksnius dėl išregistravimo iš PVM mokėtojų pavesti atlikti mokesčių administratoriui. Pakeitimas siūlomas siekiant mokesčių administratoriui sudaryti galimybę keisti ir optimizuoti mokesčių mokėtojų išregistravimo procesą.

Projekto rengėjai nurodo, kad priėmus įstatymo pakeitimą PVM skirtumo grąžinimui taikomų apribojimų panaikinimo poveikis valstybės biudžeto pajamoms būtų vienkartinis – pirmaisiais įstatymo nuostatų taikymo metais pajamos iš PVM būtų apie 30 mln. eurų mažesnės.

Derinimas: neatsižvelgta į Lietuvos grūdų perdirbėjų asociacijos siūlymą PVM skirtumo grąžinimui taikomų apribojimų atsisakyti nuo 2020 m. sausio 1 d., nurodant, kad 2020 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte nėra numatytas ankstesnio PVM skirtumo grąžinimui taikomų apribojimų atsisakymo šalies viešiesiems finansams poveikis.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui pastabų ir siūlymų neturi.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas susijęs su Vyriausybės programos įgyvendinimo priemone, numatančia PVM grąžinimo tvarkos peržiūrą.

Dalykinio vertinimo išvada: siūloma projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.